

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (ต่อ)

กรณีที่มีผู้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแล้วต่อมาเจ้าหน้าที่แจ้งให้ปฏิบัติตามแต่ไม่ยอมปฏิบัติตาม ตามกฎหมายจะมีขั้นตอนดำเนินการคือถ้าเป็นกรณีผู้ได้รับคำสั่งของเจ้าหน้าที่แล้วไม่ปฏิบัติตาม เนื่องจากไม่พอใจหรือเห็นว่าคำสั่งของ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ถูกต้อง ก็มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขภายใน 30 วันนับแต่วันทราบคำสั่ง แล้วถ้ารัฐมนตรีมีคำสั่งเป็นอย่างใดก็ให้ผู้อุทธรณ์ปฏิบัติตามนั้น หากไม่พอใจก็ยังสามารถฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งรัฐมนตรีได้

แต่ถ้าไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งหรือว่าอุทธรณ์เมื่อเกินกำหนด ผู้ฝ่าฝืนก็ต้องทำตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งไป หากไม่ทำตามก็จะมีขั้นตอนดำเนินการต่อ โดยเทศบาลจะแจ้งความดำเนินคดี ซึ่งผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

ซึ่งเป็นบทลงโทษผู้ฝ่าเป็นกรณีพิเศษ คือมีโทษปรับรายวันจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง

เคยมีกรณีหนึ่งเมื่อหลายปีแล้ว ก็มีกรณีเลี้ยงหมู แล้วชาวบ้านที่อาศัยข้างเคียงได้ร้องเรียนว่า มูลของหมูส่งกลิ่นรบกวน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลก็ไปแนะนำให้ทำความสะอาดคอกให้ดี ให้ฉีด ฟัน น้ำยา ชีวภาพ เจ้าของหมูก็ปฏิบัติตาม แต่พอระยะหนึ่งก็ละเลยไม่ทำตามที่เจ้าหน้าที่แนะนำ ชาวบ้านก็ร้องเรียนเข้ามาอีก เจ้าหน้าที่ก็สั่งให้ดำเนินการ เจ้าของหมูก็ดำเนินการแต่แล้วในที่สุด เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งให้เคลื่อนย้ายหมูไปเลี้ยงที่อื่น โดยห้ามเลี้ยงในที่เดิมอีกต่อไป แต่เจ้าของก็ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่เทศบาลก็ได้ไปแจ้งความดำเนินคดี ซึ่งต่อมาปรากฏว่าศาลสั่งปรับเจ้าของหมูเป็นเงินหลายแสนบาท และก็มีกรณีคล้ายๆกันคือเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ ส่งกลิ่นเหม็น ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ได้มีคำสั่งให้เลิกเลี้ยงไปหลายรายแล้วเช่นกัน

และนอกจากนี้ยังมีกรณีการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งผู้ประกอบการค้าจะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะประกอบการค้าได้ มีกรณีที่สำคัญเช่น การทำตู้ซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน การพ่นสี เชื่อมโลหะ สะสมน้ำมัน (ปั้มน้ำมัน) ร้านอาหาร ร้านขายของชำ โรงแรม ร้านคาราโอเกะ จำหน่ายอาหารสัตว์ อพาร์ทเมนท์ หอพัก รับซื้อของเก่า ร้านคาร์แคร์ ร้านขายปุ๋ย ต้องมาขอใบอนุญาต โดยเป็นใบอนุญาตปีต่อปี ค่าธรรมเนียม 100-2,000 บาท แล้วแต่ชนิดและประเภทของการค้า และต้องขอต่อใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตจะขาด โดยใบอนุญาตจะหมดอายุในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี หากเป็นกรณีที่ได้ประกอบการค้าโดยยังไม่ได้รับใบอนุญาต แล้วต่อมาเจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้มาขออนุญาตแล้วไม่ยอมมา เจ้าหน้าที่มีอำนาจให้ระงับกิจการได้ หรือถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่เทศบาลก็อาจออกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ซึ่งหากฝ่าฝืนก็มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 5 พันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอีกด้วย

การเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนี้ บางคนเรียกว่าภาษีสังคมรังเกียจ ที่กฎหมายกำหนดว่าผู้ประกอบการต้องได้รับใบอนุญาตก็เพราะว่าเป็นกิจการที่อยู่ในการควบคุมซึ่งต้องผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ก่อนจึงจะออกใบอนุญาต เช่นกรณีซ่อมรถ หากทำไม่ถูกต้องก็อาจจะส่งเสียงดัง ก่อมลภาวะ หรือกรณีร้านอาหารก็อาจจะเป็นร้านที่ไม่สะอาด

มีหนู แมลงสาบในร้าน หรือเป็นโรงแรมที่สกปรก หรือร้านขายปุ๋ยที่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านข้างเคียง ดังนั้นจึงเป็นกิจการที่ต้องได้รับการควบคุม เพราะตามเจตนารมณ์ของกฎหมายก็เพื่อที่จะคุ้มครองผู้บริโภค เพราะหากเจ้าของกิจการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ก็จะมีผลกระทบต่อผู้อื่น ดังนั้นกฎหมายจึงบอกว่าต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะประกอบการค้าได้ หากฝ่าฝืน ก็จะมีมาตรการตามกฎหมายดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น

กันทร กฤตรัชตนันต์

นิติกร